

Av. Tarık Ziya TEZEL

**TÜRK SOSYAL GÜVENLİK HUKUKUNDA
FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	V
TABLOLAR.....	XIII
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1
I. ÇALIŞMANIN AMACI.....	1
II. ÇALIŞMANIN SINIRLARI	1
III. ÇALIŞMADA KULLANILAN BİÇİM KURALLARI	2

BİRİNCİ BÖLÜM

FİİLİ HİZMET SÜRESİ, FARAZİ SİGORTALILIK VE FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI KAVRAMLARI VE BU KAVRAMLARIN TARİHİ GELİŞİMLERİ

I. FİİLİ HİZMET SÜRESİ KAVRAMI.....	3
II. FARAZİ SİGORTALILIK	8
III. DİĞER ÜLKELERDEKİ FARAZİ SİGORTALILIK	15
A. Belçika.....	16
B. Macaristan.....	17
C. Finlandiya.....	17
D. Polonya	18
E. Portekiz.....	18
F. Yeni Zelenda	19
G. İspanya	19
H. OECD Ülkeleri ile Ülkemizdeki Emeklilik ve Farazi Sigortalılık Sistemlerine Bakış.....	20

IV. TÜRK HUKUKUNDA FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI KAVRAMI VE TARİHİ GELİŞİMİ	22
A. 3575 sayılı Askeri Fabrikalar Tekaüt ve Muavenet Sandığı Hakkında Kanun'da Farazi Sigortalılık	22
B. 5417 sayılı İhtiyarlık Sigortası Kanunu'nda Farazi Sigortalılık.....	23
C. 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nda Farazi Sigortalılık.....	25
1. Genel Olarak.....	25
2. Basın İş Kanunu'na Tabi Çalışanlar ile Basın Kartına Sahip Olup Kamu Kurumlarının Basın Müşavirliklerinde Çalışanlar.....	27
3. Basım ve Gazetecilik İşyerlerinde 1475 Sayılı İş Kanunu'na Göre Belirli İşlerde Çalışanlar	30
4. Gemi Adamları, Gemi Ateşçileri, Kömürcüler ve Dalgıçlar ...	32
5. Azotlu Gübre ve Şeker Sanayiinde, Fabrika, Atölyelerde Belirli İşlerde Çalışanlar.....	33
6. 506 Sayılı Kanun'a Göre Farazi Sigortalılığın Uygulanma Koşulları ve Sonuçları.....	39
D. 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nda Farazi Sigortalılık.....	49
1. 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'na Göre Fiili Hizmet Süresi Zammı.....	50
2. 5434 Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'na Göre İtibari Hizmet Süresi.....	62
3. 5434 ve 506 Sayılı Kanunlardaki Farazi Sigortalılıkların Birbirlerinden Farkları	65
V. 5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU'NUN İLK METNİNE GÖRE FARAZI SİGORTALILIK.....	66

İKİNCİ BÖLÜM
FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMINDAN
YARARLANMA ŞARTLARI

I.	İŞYERİ KAVRAMI VE FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMINA TABİ ÇALIŞMALARDA PRİMLER VE ORANLARI	75
	A. İşyeri Kavramı.....	75
	B. Fiili Hizmet Süresi Zammına İlişkin Prim Oranları ve Primlerin Ödenmesi.....	79
	1. Primlerin Oranları	79
	2. Primlerin Bildirilmesi ve Ödenmesi	81
II.	5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU'NUN 4. MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ (A) BENDİ VEYA (C) BENDİNE TABİ SİGORTALI OLMAK.....	82
	A. Kanunun 4/1-a Bendine Tabi Sigortalılar	83
	B. Kanunun 4/1-c Bendine Tabi Sigortalılar	96
III.	KANUNDA BELİRTİLEN BELİRLİ İŞYERLERİNDE VE BELİRLİ MESLEKLERDE ÇALIŞMAK.....	100
	A. Kurşun ve Arsenik İşlerindeki Belirli Çalışmalar.....	105
	B. Cam Fabrika ve Atölyelerindeki Belirli Çalışmalar	107
	C. Cıva Üretimi İşleri Sanayiindeki Belirli Çalışmalar.....	109
	D. Çimento Fabrikalarındaki Belirli Çalışmalar.....	110
	E. Kok Fabrikaları ile Termik Santrallerindeki Belirli Çalışmalar..	111
	F. Alüminyum Fabrikalarındaki Belirli Çalışmalar	112
	G. Demir ve Çelik Fabrikalarındaki Belirli Çalışmalar	112
	H. Döküm Fabrikalarındaki Belirli Çalışmalar	113
	I. Asit Üretimi Yapan Fabrika ve Atölyelerindeki Belirli Çalışmalar.....	114
	J. Yeraltı İşlerindeki Çalışmalar.....	115
	K. Radyoaktif ve Radyoiyonizan Maddelerle Yapılan İşlerde Çalışmalar.....	118

L. Su altında veya Su Altında Basınçlı Hava İçinde Çalışmayı Gerektiren İşlerde Çalışmalar.....	120
M. Türk Silahlı Kuvvetlerinde, Jandarma Genel Komutanlığında ve Sahil Güvenlik Komutanlığında Belirli Çalışmalar.....	121
N. Emniyet ve Polis Mesleğinde, Milli İstihbarat Teşkilatında Belirli Çalışmalar.....	122
O. İtfaiye ve Yangın Söndürme İşlerindeki Çalışmalar	123
P. Basın ve Gazetecilik Mesleğinde Çalışmalar	124
Q. Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu'ndaki Belirli Çalışmalar	128
R. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'ndaki Çalışmalar.....	129
S. Ceza ve İnfaz Kurumlarındaki Belirli Çalışmalar	130
T. İnsan Sağlığına İlişkin İşlerde Çalışmalar.....	131
IV. FİİLEN ÇALIŞMAK.....	134
V. MESLEKİ RİSKLERE MARUZ KALMAK	136
VI. UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARINA TABİ OLARAK ÇALIŞMAK	139
VII. GEÇERLİ OLAN STATÜDEN FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMINI KAZANMAK	139

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMINDAN YARARLANANLARA GETİRİLEN HAKLAR

I. PRİM ÖDEME GÜN SAYISINDAKİ ARTIŞ.....	141
II. SİGORTALIYA VEYA HAK SAHİPLERİNE BAĞLANACAK AYLIKLARA ETKİSİ	144
III. EMEKLİLİK YAŞ HADDİNDEN İNDİRİM.....	146

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMINA İLİŞKİN
DiĞER HÜKÜMLER

I. İŞYERİ VE İŞLERİN FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI KAPSAMINDA OLUP OLMADIĞININ KURUM TARAFINDAN TESPİTİ	153
II. AYIN BAZI GÜNLERİNDE FİİLİ HİZMET SÜRESİNE TABİ ÇALIŞMA	155
III. BİRDEN FAZLA YERDE FİİLİ HİZMET SÜRESİNE TABİ ÇALIŞMA	156
IV. FİİLİ HİZMET SÜRESİNE TABİ ÇALIŞMANIN TESPİTİ DAVASI	157
A. Davanın Hukuki Niteliği, Görevli ve Yetkili Mahkeme ve Davada Görülecek Olan Yargılama Usulü.....	157
B. Davanın Tarafları.....	162
C. Sosyal Güvenlik Kurumu'na Başvuru Zorunluluğu.....	165
D. Davada İspat.....	167
E. Davada Hak Düşürücü Süre	170
SONUÇ	173
KAYNAKÇA.....	181